

Barlangi őslénytani ásatások és gyűjtések 1977-ben

/Az Őslénytani Szakbizottság 1977. évi jelentésének melléklete/

1977-ben Magyarország 38 barlangjából történt leletbejelentés, gyűjtés, ill. őslénytani ásatás. Ez évben máig is azonosítatlan lelőhelyről egy leletegyüttes került a Földtani Intézetbe. A barlangkutatók által behozott minták nagyrésze nem csak csontmaradványokat, hanem gyakran osigákat és régészeti leleteket is tartalmazott. Az alábbiakban tehát az egyéb leletek is ismertetésre kerülnek. Az összeállításban azok a leletek szerepelnek, amelyeket a barlangkutatók állami gyűjteményeknek jelentettek, elsősorban a Magyar Állami Földtani Intézetnek és a Természettudományi Múzeumnak, ill. vidéki múzeumoknak. A magánszemélyek tulajdonában lévő, s a csoportjelentésekbe így bekerülő őslénytani adatokat figyelmen kívül hagytuk, mivel azok határozása bizonytalan és ellenőrizhetetlen. A múzeumi törvény és a természetvédelmi rendeletek alapján magánszemélyek tulajdonában barlangból származó régészeti és őslénytani emlékek nem lehetnek, ezért e helyen is fokozottan felhívjuk a kutatók figyelmét, hogy a leleteket jelentsék be.

Aggteleki-karszt

Daradla-barlang, aggteleki bejárat elől

A Baradla-barlang aggteleki bejárata előtt árokásás közben csontmaradványok kerültek elő, amelyeket Dr. Kessler Hubert 1977. április 22-én behozott a MÁFI Ősgerinces Gyűjteményébe, majd meghatározásuk után visszajuttatott Aggtelekre. A csontok szarvastól /*Cervus elaphus*/ és marhafélétől /*Dos sp.*/ származnak, korhatározásra alkalmatlanok.

Baradla-barlang, Tigris-terem

Papp Éva 1977. október 27-én fog és osigolyaleletet mutatott be a Földtani Intézetben, amelyek a barlang Tigris-terméből származnak. A maradványok barlangi medvétől /*Ursus spelaeus*/ származnak. A Daradla-barlangban egyébként gyakori felső-pleisztocén kori barlangi medve csontjait a Tigris-teremből eddig nem ismertük.

Musztáng-barlang

A Musztáng-barlang bejáratí részéről az 1976. évi tábor alkalmával feltárt "tűzhely" további közetpéldányait juttatta el Goda Mária a Földtani Intézetbe 1977. októberében. A közetömbök mellett marhaféle /*Dos sp.*/, juh vagy kecske /*Ovis seu Capra*/ és ló /*Equus caballus*/ csontjai voltak. A ló jelenléte alátámasztja az előzetes megállapítást, hogy a tűzhely a későbronz-kora vaskornál idősebb nem lehet.

Lizina-forrásszáj

A Papp Ferenc Barlangkutató Csoport 1977. nyarán kibontotta a Lizina-forrás egykori feltételezett forrásszáját. Kérdő Péter két pontról gyűjtött kitöltésmintát, amelyeket 1977. augusztus 13-án hozott be a Földtani Intézetbe.

1. L-1. jelű minta, a bejáratától, a talpszintről gyűjtve

Csiga: *Chondrina orientis* /West./ - Dr. Krolopp Endre határozásai
2 db

Ruthenica filograna /Rm./ - 1 db

Cochlodina sp. indet. - 2 db

Clausiliidae indet. - 1db

Euomphalia strigella /Drap./ - 1 db

Cepaea vindobonensis /Fér./ - 1 db

Gerinces: Anura indet. - béka
Ophidia indet. - kígyó
Anguis fragilis - lábatlan gyík
Chiroptera indet. - denevér
Myodes glareolus - erdei pocok
Microtus sp. - pocokfaj
Apodemus sylvaticus-auricularis osop. - erdei egér
Mus musculus - házi egér

2. L-2. jelű minta, a bejárattól beljebb, az elágazástól, agyagmintából

Csiga: Vertigo pygmaea /Drap./ - 1 db
Clausiliidae indet. - 2 db
Clausilia dubia Drap. - 1 db
Ruthenica filigrana /Rm./ - 1 db
Vitrea contracta /West./ - 1 db
Oxychilus cf. inopinatus /Ul./ - 1 db
Zonitidae indet. - 1 db
Discus perspectivus /Mühlf./ - 2 db
Limacidae indet. - 1 db
Helicodonta obvolvata /Müll./
Helicidae indet.

Gerinces: Salamandra salamandra - szalamandra
Anura indet. - béka
Anguis graffilis - lábatlan gyík
Ophidia indet. - kígyó
Chiroptera indet. - denevér
Glis glis - nagypele
Muscardinus avellanarius - mogyorós pele
Microtus arvalis - mezei pocok
Apodemus sylvaticus-auricularis osop. - erdei egér

A csiga és gerinces maradványok alapján - a kevés lelet ellenére - egyértelműen meg lehet állapítani, hogy holocén kitöltésből származnak.

Pérecs-nyelő

A Papp Ferenc Darlangkutató Csoport 1977-ben bontotta ki a barlangot, amely nevét az előkerült nagymennyiségű cserépről kapta /cserép fordítva olvasva pérecs/. 1977. augusztus 13-án Kérdő Péter agyagmintát gyűjtött, amelyben béka /Anura indet./, kígyó /Ophidia indet./, mezei pocok /Microtus arvalis/ osontjai, valamint faszéndarabok és cseréptüredékek voltak. 1977. októberében Goda Mária még további cseréptüredékeket juttatott el a Földtani Intézetbe, amelyek bronz és vaskoriak voltak. A feltárók szerint a Pérecs-nyelőből neolitikumi bükki kulturájú cserép is volt, de a behozott mintákban egyetlen egy sem fordult elő.

Bükk-hegység

Uppony, Horváti-lik

Az upponyi Horváti-likban a Heves Megyei Múzeumok Igazgatósága /Füköh Levente/ és a Magyar Állami Földtani Intézet /Dr. Kordos László/ közös őslénytani ásatást végzett 1977. június 21. és július 9. között. Az ez évi ásatás során a barlang felső bejáratán befolyt élő és fosszilis törmelékkeletet árokkal kettémetszve 12 réteget lehetett fel-

tárni. Ebből az 1-4. rétegek holocén, az 5-12. rétegek rissz-würm interglaciális korának bizonyultak. Az ásatásról és előzetes eredményeiről az Egri Dobó István Vármúzeum 1977. évi évkönyvében jelent meg részletes beszámoló.

Hajnóczy-barlang

Az odorvári Hajnóczy-barlang őslénytani vizsgálatát a tiszaföldvári Hajnóczy József Gimnázium tanulóival közösen 1977. július 11-15. között végeztük, miközben a táborban az 1976. évi anyagot válogatták. 1977-ben a barlang 4 pontjáról történt mintavétel:

1. Galéria-Óriás-terem átjárója. A Galériához hasonló lelőhelyen, vörösvagyban nagyméretű csontokat fedeztünk fel.
2. A Tánc-teremben, a cseppkölepfolyás alját fedő törmelékkeletet árokkal bontottuk meg, a 7 rétegben mintavételt végeztünk.
3. Nagy-terem D-1 végében kötőrmelék között denevér csontok látszóttak, s innen Varga Csaba 3 zsák mintát vett.
4. A Lapos-terem felszínét fedő kötőrmelékes agyagból már régebben is történt mintavétel, de mindmáig tisztázatlan volt annak kora. A további osontleletek előkerülése miatt Varga Csaba 2 zsák mintát gyűjtött.

A Hajnóczy-barlang osontmaradványainak vizsgálata a nagy anyagmennyiség és a jelentős leletek miatt hosszú időt vesz igénybe. Az eddigi adatok alapján egyre jobban körvonalazódik, hogy a barlang üledékei nem a szokványos felső-pleisztocén kitöltődési szakaszban rakódtak le, hanem a középső-pleisztocénban.

Poros-lyuk

A Répáshuta melletti Balla-völgy oldalában nyíló kicsiny barlangot a Ganz-Mávag barlangkutatói bontották ki. 1974-ban Szloboda Ferenc vezetésével a csoport segítette Dr. Jánossy Dénes leletmentő munkájában. 1977. szeptember 19-21. között a Természettudományi Múzeum és a Földtani Intézet munkatársai közösen tovább ásták a barlang alját kitöltő barna színű agyagot. Összesen 220 cm üledékből 6 réteget tártak fel, s mintegy 1080 liter kitöltésmintát szállítottak el, őslénytani vizsgálatra. Az előzetes vizsgálatok alapján a kitöltés a rissz-würm interglaciálisban rakódott le. A nagyemlősök között barlangi- és barna medve, vaddisznó és bölény csontok, valamint tarajos sül rágásnyomai kerültek elő.

Egri, Dobó-bástya

Az egri vár Dobó-bástyájának leomlott falai mögött az édesvízi mészkőben két kisebb üreg nyílt meg. Az egyik üledékében, eredeti helyzetben osont- és osigamaradványokban gazdag rész is volt. 1977. december 16-án 3 zsáknyi mintát vettünk, s az előzetes vizsgálat alapján az rissz-würm interglaciális korának bizonyult. A lelőhely jelentőségét emeli, hogy az egri édesvízi mészkőtakaró egyetlen gazdag kisemlős faunáját tartalmazza, s ezáltal annak koronológiáját megadja.

Nagy-Hársas-zsomboly

A zsomboly első aknája utáni szakaszból, kb. 45 m mélységből 1976. márciusában Schindler László kutya /Canis sp./ csontot gyűjtött. Valószínűleg pleisztocén kora.

Pilis-hegység

Hosszu-hegyi-zsomboly

A Pilis legjelentősebb barlangi gerinces lelőhelye a Hosszu-hegyi-zsomboly kitöltése. A Máté József vezetésével folyó feltáró kutatásokkal párhuzamosan 1975-76-ban már nagy-

szabásu gyűjtést végeztünk. Akkor a zombolyszinttől számított 16 m-es szinttől kezdve 7 rétegből vettünk mintát. 1977-ben a feltáró kutatás már a 20. méternél tartott, s további két minta vétele vált lehetővé. A 8. minta vastagsága 1,0 m volt, majd ez alatt következett 1,5 m vastagsággal a 9. minta. Ugy tűnik, hogy a kitöltésben egyre több nagy kőzet-tömb jelentkezik, s a osontok mennyiségi rohamosan csökken. Ezáltal valószínűleg sikerült 6-7 m vastagságu kitöltésben a Pilis idős holocén kora faunaszukoösszóját feltárni. A leletek feldolgozása külön monográfiát kíván.

Legény-barlang

A Legény-barlangból Schindler László most is több alkalommal hozott a Földtani Intézetbe osontmintákat és oseréptöredékeket. 1977. május 11-én a barlang bejárata előtti lejtőről és a bejáratától összegyűjtött szórványleletek között sok őskori, római és középkori edénytöredék mellett az alábbi csontmaradványok voltak:

Aves indet. - madár
Talpa europaea - vakond
Glis glis - nagypele
Arvicola terrestris - vízi pocok
Cricetus cricoetus - hörsög
Homo sapiens - ember /nyakosigolya/

1977. május 29-én a barlang első termének a völgy felé eső végében, a későbbi ajtó helyéről gyűjtött Schindler László csontokat:

Aves div. sp. indet. - különböző madárfajok
Rana esculanta - keoskebéka
Myotis myotis - közönséges denevér
Talpa europaea - vakond
Glis glis - nagypele
Cricetus cricoetus - hörsög
Apodemus sylvaticus-auricularis csop. - erdei egér
Microtus arvalis - mezei pocok
Pitymys subterraneus - földi pocok

1977. május 29-én a lejtőről az alábbi fajok osontjait gyűjtötte Schindler László:

Aves div. sp. indet - különböző madárfajok
Chiroptera sp. indet. - denevér
Talpa europaea - vakond
Glis glis - nagypele
Cricetus cricoetus - hörsög
Bos taurus - marha
Ovis seu Capra - juh vagy kecske

Mindkét gyűjtés alkalmával holocén, a régészeti leletek alapján a vaskortól kezdődően a középkorig terjedő időtartamban lerakódott csontmaradványok kerültek elő.

1977. június 6-án Schindler Lászlóval a lelőhelyeket megnéztük, s a oserépedények alapján újra megállapítottuk, hogy a barlang bejáratában és környékén réz, bronz, vas és római kori kulturtörmelékek együttesen fordulnak elő. Az egykori telep nagyrésze a barlangszáda hátrálásával a felszínre került, s a lejtőn az erózió hatására nagymértékben lepusztult.

Leány-barlang

1977. május 11-én Schindler László a bejárat környékéről gyűjtött leleteket:

Őskori cserepek

Cepaea vindobonensis /Fér./ -/Dr. Krolopp E. határozása/

Ovis seu *Capra* - juh vagy kecske

1977. május 29-én ugyanő a bejárat teremben lévő gödör falából gyűjtött:

Őskori cserepeket

Miniopterus schreibersii - hosszuszárnyu denevér

Chiroptera div. sp. indet. - denevérfajok

Macromammalia indet. - nagyemlős osontüredékek

1977. május 29-én a bejárat teremből nyiló, felfelé tartó teremrészből gyűjtött:

Rana sp. - béka

Aves indet. - madár

Rhinolophus euryale - kereknyergű denevér

Miniopterus schreibersii - hosszuszárnyu denevér

Chiroptera div. sp. indet. - denevérfajok

Apodemus sp. - egér

of. *Capreolus capreolus* - őz

Bos taurus - marha

Őskori cserepek, faszén

A leletek kora megegyezik az ugyanonnan előkerült őskori /bronz, vas/ cserepek korával.

Lepke-barlang

Moosáry Attila, aki már régebben is hozott a Lepke-barlangból osontokat, újabb 1977. január 9-én gyűjtött. Összesen négy pontról vett mintát:

1. A barlang végéről 50 cm mélységből

2. A barlang közepéről az elágazástól

3. Ugyanonnan egy másik pontról

4. Felszínről, a bejárat mellől

A harmadik minta steril volt. A többiben összevonva a következő maradványok voltak: -

Lepus europaeus - nyul

Vulpes vulpes - róka

of. *Capreolus capreolus* - őz

Pilis-nyergi-viznyelő

A viznyelő 13-15 méteres mélységében, bemosott üledékben Farkas Lajos /Dorog/ találta egy ló fogat /*Equus caballus*/, amelyet Lendvay Ákos 1977. május 16-án adott le a Földtani Intézetbe.

Remete-barlang

A Remete-barlangból, a bejárat szemből, jobbra lévő üregből /Kuszoda/ gyűjtött osontokat Schindler László 1974-ben, s azokat 1977-ben hozta be a MÁFI gyűjteményébe.

Miniopterus schreibersii - hosszuszárnyu denevér

Myotis myotis - közönséges denevér

Chiroptera sp. indet. - denevér

Lepus europaeus - mezei nyul

Canis sp. - kutyaféle

Ugyanannan 1976 márciusában is gyűjtött, s a leleteket 1977-ben jelentette:

Talpa europaea - vakond

Mustela sp. - menyétféle

Canis familiaris - kutya

Remete 7. sz. - barlang

Schindler László gyűjtötte, s 1977-ben került a MÁFI gyűjteményébe:

Aves sp. indet. - madár

Lepus europaeus - mezei nyul

Vulpes vulpes - róka

Gerecse

Szőlősi-Arany-lyuk

Lendvay Ákos 1977 októberében a bejáratától 20 m-re, áthalmazott löszből szarvas /*Cervus elaphus*/ felső állkapcsát gyűjtötte.

Turul-üreg

Lendvay Ákos hörcsög /*Cricetus cricetus*/ és vadmacska /*Felis silvestris*/ csontjait gyűjtötte.

Füstös-barlang

Lendvay Ákos hörcsög /*Cricetus cricetus*/ és róka /*Vulpes vulpes*/ csontjait gyűjtötte.

Gépgyár-barlang

Lendvay Ákos az alábbi állatok csontjait gyűjtötte:

Rana sp. - béka

Lepus europaeus - mezei nyul

Capreolus capreolus - őz

Tüzköves-barlang

1977. június 26-án Juhász Márton a Tüzköves-barlang bejáratlali törmelékupjának aljáról, mosott kőtörmelék közül, egy róka /*Vulpes vulpes*/ két alsó állkapcsát és a hozzátartozó koponya töredékét gyűjtötte. Valószínűleg holocén kora.

1977. július 15-16-án a Vértes László Barlangkutató Csoport tábora során a barlang bejáratától legtávolabbi pontján aknát mélyített, amelyből szürke-banánszürke színű, jól rétegzett üledékből több nagyemlős csont kerül elő:

Aves sp. indet. - madár

Meles meles - borz

Lepus europaeus - mezei nyul

Equus caballus - ló

Capreolus capreolus - őz

Cervus elaphus - szarvas

A csontok megtartása fiatal korra vall, s faji összetételében sem találunk olyan fajt, amelyik ma nem élne.

1977. november 9-én Juhász Mártonnal megtekintettem a lelőhelyet. Ekkor megállapítottuk, hogy pillanatnyilag a barlangban két jól elkülöníthető üledékosport van, a

bejáratközeli törmelékkup, valamint a bejáratától legtávolabbi ponton mélyített aknában feltárt üledéksor. Míg a bejáratközeli kőtörmelék kora valószínűleg fiatal holocén, addig a távolabbi helyzetű üledéksor kora kérdéses. Innen 2 zsák /kb. 30 kg/ mintát vettünk, amely az alábbi fajokat tartalmazta:

Talpa europaea - vakond
Sorex araneus - erdei cickány
Arvicola terrestris - vizi pocok
Myodes glareolus - erdei pocok
Microtus arvalis - mezei pocok
Microtus oeconomus - patkányfejű pocok

A minta nem döntötte el, hogy faunája milyen kora, de máris feltűnő a patkányfejű pocok jelenléte. Ez a faj Magyarországon csak mint pleisztocén reliktum él, de a Gerecsében és környékén nem. A barlangban további részletes gyűjtést érdemes végezni.

Pisztoly-barlang

Lendvai Ákos 1977 novemberében hozott a Földtani Intézetbe osontokat a Pistoly-barlangból, amelyeket 1977. június 5-én gyűjtöttek:

Glis glis - nagypele
Spalax leucodon - földi kutya
Felis silvestris - vadmacska
Lepus europaeus - mezei nyul
Ovis seu Capra - juh vagy keoske

A leletek holocén kora, valószínűleg a neolitikumnál nem idősebbek. Külön érdekessége a Spalax leucodon, amely a környékről, a Törekvés-barlangból is előkerült.

Tábor-barlang

1977. június 1-én Lendvai Ákos hozott be osontokat a barlangból, amelyek a szintük alapján humuszos üledékből valók:

Bufo sp. - varangy
Rana sp. - béka
Aves sp. indet. - madár
Chiroptera indet. - denevér
Talpa europaea - vakond
Glis glis - nagypele
Cricetus oricetus - hörsögg
Lepus europaeus - mezei nyul
Canis sp. - kutyaféle
Sus scrofa - sertés

Jura-zsomboly

1977. október 21-én Juhász Márton a zsomboly vörösiszapból mintát küldött, de az őslénytanilag meddő volt.

Mese-barlang

A kis barlang legfelső, humuszos üledéke alatt vörösiszap van. 1977. június 20-án Juhász Márton e vörösiszapból mintát küldött, amelyben Ophisaurus sp. osontöredéke volt. Ez rendkívül jelentős, mert azt jelenti, hogy a kitöltés kora a középső-pleisztocénnél idősebb.

Keselő-hegyi-barlang

A tatabányai Keselő-hegy ujonnan feltárt aknabarlangjából, a Kos-terem feljárójából Faber László béka /Rana sp./ osontokat gyűjtött.

Bakony

Dudar, Ördög-árok 28/a. sz.-barlang

1977. június 29-én Dr. Veress Márton vezetésével próbaásatást végeztek a síófoki barlangkutatók. A 90 cm mély árokból 7 mintát vettek, amelyek közül az alábbiakban volt gerinces maradvány:

1. minta /1 cm mélyen/ Anura indet. - béka
2. minta /90 cm mélyen/ Apodemus sp. - egér

A 90 cm mélyen előkerült Apodemus sp. fog alapján az üledék nem valószínű, hogy pleisztocén legyen, inkább holocén.

Dudar, Magas-hegy, 7. sz.-barlang

1977. június 23-án Dr. Veress Márton vezetésével végzett mintavétel során, a MÁFI-ba eljuttatott üledékek meddőnek bizonyultak. Itt 1950-ben Roska Márton már végzett próbaásatást, de szerinte "felszámoltnak tekinthető".

Tés, Csőszpuszta I-38-as objektum

8 m mélyről 2 db korongozatlan, durva anyagu, kívül-belül égetett, vastagfalú cserépedény töredéke került elő, amelyek kora valószínűleg a bronzkorra tehető. Egy fiatal lóhoz /Equus caballus/ tartozó több osontöredéket vastag mangános bevonat fed.

Az Alba Regia Barlangkutató Csoport részéről az I-64. sz. objektum kutatóaknájából 3 m mélységből 2 db valószínűleg bronzkori cserép; Fehérvárosurgóról. löszbe mélyített kábelárok aljáról 0,8 m mélységből 1 db ló /Equus caballus/ felső zápfog került a MÁFI gyűjteményébe.

Mecsek-hegység

Szabó Pál Zoltán-zsomboly

1977. január 27-én a Pécs melletti zsombolyból Előd Szaniszlóval őslénytani bejárást végeztünk. A hig agyagos kitöltés sok csontot tartalmaz, amelyek közül egy őz /Capreolus capreolus/ csontját gyűjtöttük be.

Abaligeti-barlang Ny-i oldalága

1977. január 24-én Rónaki Lászlótól egy mammut agyartöredékét /Mammuthus primigenius/ és egy ló /Equus caballus/ fogát kapta a Földtani Intézet.

Orfű környéke

1977 januárjában a TTM Föld- és Őslénytárába került két sertés /Sus scrofa/ osont, azonosítatlan lelőhelyről. Demondás alapján Orfűnél, az Abaligetről jövő országut mellett, feltűnően sárga színű agyagból, valószínűleg kihordott barlangi üledékből származik.

Darnakő-barlang

Solt Péter 1977. május 23-án néhány leletet gyűjtött a barlangból:

- osigák: Laciniaria plicata /Drap./ - Dr. Krolopp E.
Heliodonta obvoluta /Hartm. határozása/
Monachoides incarnata /Müll./

Madárka-barlang

Orfű mellett, a Vizfőtől 1700 m-re délre, majd 75 m-re Ny-ra eső barlang 15-18 m-es mélységből Rausch István gyűjtött osontokat. Ezeket 1977. május 21-én Rónaki László juttatott el a MÁFI-ba, s azok két erősen koptatott, mangános lófognak /*Equus caballus*/ bizonyultak.

Csontos-zsomboly

1977. január 24-én Rónaki László mammut /*Mammuthus primigenius*/ koptatott végtagosonját jelentette. 1977. január 27-én övele és Előd Szaniszlóval a helyszínen megnéztem a lelőhelyet. A szűk víznyelő felső, törmelékes szakaszában, az áthalmazott löszös üledékekben szétmálló mammutcsontokat lehetett látni. A leletmentésről a pécsi sajtó és rádió is beszámolt.

Tekeresi-kőfülke

A Tekeresi-kőfülkét /Dolhás-barlang/ 1977. január 28-án terepbejáráskor megtekintettük és ásatásra alkalmasnak találtuk. 1977. március 2-4-én próbaásatást végeztünk, majd 1977. április 6-án a MÁFI munkatársai /Solt P. és Ráoz J./ a Vörös Meteor Vass Imre Barlangkutató Csoport tagjainak segítségével a barlangot fenékgig kiásták, 130 cm mélységben 10 réteget elkülönítve. Sajnos az ásatás nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, mert a kitöltés igen sekély és ősmaradványban szegény volt. A legidősebb kitöltés kora sem lehet 2-3 ezer évnél több. A még meghatározatlan növény mag és osigaleleteken kívül az alábbi gerinceseket tartalmazta.

1. minta Anura indet. - béka
Aves indet. - madár
Chiroptera indet. - denevér
Glis glis - nagypele
Apodemus sp. - egér
Arvicola terrestris - vízi pocok
2. minta Anura indet. - béka
Aves indet. - madár
Talpa europaea - vakond
Glis glis - nagypele
3. minta Aves indet. - madár
Micromammalia indet. - kisemlősök
4. minta Anura indet. - béka
Aves indet. - madár
Talpa europaea - vakond
5. minta Rana sp. - béka
Lacerta indet. - gyík
Ophidia indet. - kigyó
Aves indet. - madár
Chiroptera indet. - denevér
Talpa europaea - vakond
Apodemus sylvaticus-auricularis csoport - erdei egér
Myodes glareolus - erdei pocok
Microtus arvalis - mezei pocok
6. minta Apodemus sylvaticus-auricularis csoport - erdei egér
Myodes glareolus - erdei pocok

7. minta *Lacerta* sp. indet. - gyík
Sorex of. *minutus* - törpe oickány
of. *Crocidura* sp. - mezei oickány
Apodemus sp. - egér
Microtus sp. - pocok
8. minta *Ophidia* indet. - kígyó
Glis glis - nagypele
Apodemus sylvaticus-auricularis csop. - erdei egér
Myodes glareolus - erdei pocok
Microtus arvalis - mezei pocok
Pitymys subterraneus - földi pocok
9. minta *Ophidia* indet. - kígyó
Glis glis - nagypele
Apodemus sp. - egér
Microtus sp. - pocok
10. minta *Ophidia* indet. - kígyó
Talpa europaea - vakond
Apodemus sp. - egér
Microtus sp. - pocok

Ismeretlen - valószínűleg bükki - barlangi lelőhelyről több nagyméretű, gyapja orrszarvutól /*Coelodonta antiquitatis*/ származó, oseppekkel bevont csont is került a MÁFI ősgérinós gyűjteményébe 1977-ben.

Krausz Sándor a Garadna-völgy elhagyott őlyv fészkeiből recens osontmaradványokat, a vattai kastély padlásáról, istálló padlásáról, valamint a kastély előtti fenyőfa alól bagolyköpeteket gyűjtött.

1977-ben a szervezett szakbizottsági élet hatására több lelet került közgyűjteménybe és szakember szeme elé, mint az elmúlt években, ami bizonyítja, hogy a barlangkutatók nagy segítséget jelentenek az őslénytani kutatásban.

Dr. Kordos László